

Tekst jednolity sporządzony przez Zarząd Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych SA w dniu 5 września 2011 roku, na podstawie Uchwały Rady Nadzorczej IRGiT nr 16/06/I/2010 z dnia 26 sierpnia 2010 r., podstawie Uchwały Rady Nadzorczej IRGiT nr 21/07/I/2010 z dnia 14 grudnia 2010 r., Uchwały Rady Nadzorczej IRGiT nr 15/03/I/2011 z dnia 15 lipca 2011 roku oraz na podstawie Uchwały Rady Nadzorczej IRGiT nr 20/05/I/2011

Regulamin wchodzi w życie z dniem 20 września 2011 roku

Regulamin Giełdowej Izby Rozrachunkowej

(Rynek towarowy)

Spis treści

ROZDZIAŁ I	3
POSTANOWIENIA OGÓLNE	3
ROZDZIAŁ II	7
CZŁONKOSTWO W IZBIE	7
REJESTRACJA OPERACJI ZWIĄZANYCH Z OBROTEM TOWARAMI GIEŁDOWYMI	15
ROZDZIAŁ IV	17
SPOSÓB I TRYB ROZLICZANIA TRANSAKCJI ZAWIERANYCH PRZEZ CZŁONKÓW IZBY	17
<i>Tryb zgłaszania transakcji</i>	18
<i>Tryb rozliczania transakcji</i>	18
ROZDZIAŁ V	20
SYSTEM GWARANTOWANIA ROZLICZEŃ – SPOSÓB ORGANIZACJI SYSTEMU ZABEZPIECZANIA PŁYNNOŚCI ROZLICZANIA TRANSAKCJI	20
<i>Depozyty i Limity transakcyjne</i>	20
<i>Depozyty zabezpieczające</i>	21
<i>Fundusz gwarancyjny</i>	23
ROZDZIAŁ VI	28
SPOSÓB I TRYB ROZRACHUNKU TRANSAKCJI ZAWIERANYCH PRZEZ CZŁONKÓW IZBY	28
<i>Rozliczenie pieniężne</i>	28
<i>Rozrachunek Towarów Giełdowych – tryb realizacji dostawy</i>	29
<i>Zasady realizacji dostawy energii elektrycznej</i>	30
<i>Zasady realizacji dostawy uprawnień do emisji</i>	30
<i>Zasady realizacji dostawy Praw Majątkowych ŚP</i>	31
ROZDZIAŁ VII	32
WYKONYWANIE ZOBOWIĄZAŃ. ZASADY POSTĘPOWANIA W RAZIE NIE WYKONANIA ZOBOWIĄZAŃ	32
ROZDZIAŁ VIII	33
INNE OPERACJE	33
ROZDZIAŁ IX	34
OPŁATY	34
ŚRODKI DYSCYPLINUJĄCE I PORZĄDKOWE	36
ROZWIĄZANIE UMOWY O CZŁONKOSTWO W IZBIE PRZEZ CZŁONKA IZBY	38
TABELA OPŁAT	39

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Regulamin określa zasady rozliczania i rozrachunku transakcji, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt. 2 Ustawy, zawieranych na Giełdach.
2. Warunki, jakie powinny spełniać Giełdy w związku z rozliczaniem przez Izbę transakcji zawieranych na prowadzonych przez nie rynkach towarów giełdowych określają umowy zawarte pomiędzy poszczególnymi Giełdami a IRGiT.

§ 2

Ilekroć w przepisach regulaminu mowa jest o:

- 1) Ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (t. jedn. Dz.U. z 2005 r., Nr 121 poz.1019 z późn. zm.),
- 2) Komisji – rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego,
- 3) Izbie - rozumie się przez to giełdową izbę rozrachunkową (w rozumieniu Ustawy) prowadzoną przez Izbę Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A.,
- 4) IRGiT – rozumie się przez to spółkę Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. z siedzibą w Warszawie,
- 5) Giełdzie – rozumie się przez to spółkę prowadzącą giełdę towarową, która zawarła z IRGiT umowę, o której mowa w §1 ust.2,
- 6) Pozycji – rozumie się przez to zarejestrowaną na koncie ewidencyjnym określoną ilość towarów giełdowych nabytych lub zbytych w transakcjach giełdowych,
- 7) Regulaminie – rozumie się przez to niniejszy regulamin,
- 8) Ustawie Prawo Energetyczne – rozumie się przez to ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo Energetyczne (Dz. U. z 2006 r., Nr 89. poz. 625 z późn. zm.),
- 9) Limicie transakcyjnym – rozumie się przez to wartość, której nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania rozliczającego członka Izby z tytułu zawartych transakcji,

- 10) OSP – rozumie się przez to operatora systemu przesyłowego w rozumieniu przepisów Ustawy Prawo Energetyczne,
- 11) Prawach majątkowych ŚP – rozumie się przez to prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w odnawialnych źródłach energii (OZE) w rozumieniu Ustawy Prawo Energetyczne oraz ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w wysokosprawnej Kogeneracji w rozumieniu Ustawy Prawo Energetyczne,
- 12) KRUE – Krajowy Rejestr Upoważnień do Emisji – rozumie się przez to system ewidencji uprawnień do emisji prowadzony przez KOBiZE zgodnie z właściwymi przepisami,
- 13) KOBiZE – Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami – rozumie się przez to podmiot odpowiedzialny za prowadzenie ewidencji Upoważnień do emisji w Rzeczypospolitej Polskiej, wyznaczony przez ministra właściwego do spraw środowiska,"
- 14) Upoważnieniach do emisji – rozumie się przez to towar giełdowy, o którym mowa w art. 2 pkt 2) lit. c) Ustawy, będący przedmiotem obrotu na rynkach uprawnień do emisji,
- 15) Banku rozliczeniowym - rozumie się przez to bank za pośrednictwem, którego Izba dokonuje rozrachunków pieniężnych,
- 16) Domu maklerskim – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art.2 pkt 9) Ustawy,
- 17) Jednostce Grafikowej – rozumie się przez to podstawowy obiekt rynku bilansującego zdefiniowany przez zbiór miejsc i terminów dostarczenia energii. Każdy uczestnik rynku bilansującego posiada przynajmniej jedną jednostkę grafikową,
- 18) Ustawie o obrocie – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz.1538 z późn. zm.),
- 19) Ustawie Prawo bankowe – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002r Nr 72, poz. 665, z późn. zm.),
- 20) Banku płatniku – rozumie się przez to bank, uczestnika systemu obsługującego rachunki bankowe prowadzone w Banku rozliczeniowym, za pośrednictwem którego rozliczający członek Izby może regulować swoje zobowiązania i należności pieniężne z tytułu rozliczeń prowadzonych przez Izbę,
- 21) Przedsiębiorstwie energetycznym – rozumie się przez to podmiot posiadający koncesję na wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucję lub obrót energią elektryczną, a także będącego osobą prawną odbiorcą uprawnionego do korzystania z usług przesyłowych, zgodnie z przepisami Ustawy Prawo Energetyczne,
- 22) Rynku towarów giełdowych – rozumie się przez to giełdę towarową prowadzoną przez Giełdę,
- 23) Rynku bilansującym – rozumie się przez to bilansowanie systemu, o którym mowa w art.3 pkt 23a) Ustawy Prawo Energetyczne,

- 24) Rozrachunku – rozumie się przez to ostateczne rozliczenie transakcji obejmujące przepływy pieniężne zgodnie z § 46 oraz 47 Regulaminu oraz dostarczenie towaru będącego przedmiotem rozliczanej transakcji zgodnie z § 48 do § 52 Regulaminu.

§ 3

1. W przypadkach przewidzianych w niniejszym Regulaminie, Zarząd IRGiT może podejmować uchwały w sprawach szczegółowych dotyczących systemu rozrachunkowo – rozliczeniowego Izby.
2. Uchwały, o których mowa w ust. 1, udostępniane są członkom Izby niezwłocznie po ich podjęciu i stają się z chwilą ich wejścia w życie częścią umowy o członkostwo w Izbie.
3. Uchwały, o których mowa w ust. 1, wchodzi w życie po upływie nie mniej niż dwóch tygodni od dnia ich udostępnienia zgodnie z ust. 2, chyba że ze względu na bezpieczeństwo rozliczeń lub rozrachunków prowadzonych przez Izbę uchwała wskazuje inny termin.
4. Postanowienia ust.3 nie stosuje się do uchwał Zarządu IRGiT podejmowanych w sprawach dotyczących zawarcia, zmiany lub rozwiązania umowy o członkostwo z indywidualnie określonym członkiem Izby, a także do uchwał, które nie zawierają regulacji dotyczących praw i obowiązków członków Izby. Z zastrzeżeniem ust.2, uchwały takie wchodzi w życie z chwilą ich podjęcia, chyba że uchwała wskazuje inny termin.

§ 4

1. Ilekroć w przepisach Regulaminu mowa jest o złożeniu oświadczenia lub dostarczeniu informacji przez członka Izby albo podmiot ubiegający się o członkostwo w Izbie należy przez to rozumieć dostarczenie oryginału dokumentu zawierającego oświadczenie lub informację, albo jego uwierzytelnionego we właściwy sposób odpisu, z zastrzeżeniem ust. 3 – 5 poniżej.
2. Przez uwierzytelniony we właściwy sposób odpis dokumentu rozumie się kopię dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez osoby uprawnione do reprezentacji członka Izby zgodnie z odpowiednimi przepisami.
3. W stosunkach między Izbą, a członkami Izby dopuszcza się przesłanie dokumentu zawierającego treść oświadczenia lub informacje drogą telefaksową. Jednakże do czasu otrzymania dokumentu w sposób, o którym mowa w ust. 1, na podstawie treści przekazu telefaksowego podejmuje się wyłącznie czynności niecierpiące zwłoki. Nie podejmuje się żadnych czynności w wypadku, gdy przekaz telefaksowy uległ zniekształceniu w stopniu uniemożliwiającym ustalenie jego treści.
4. W stosunkach między Izbą a członkami Izby, z którymi Izba zawarła porozumienia uznające skuteczność składania oświadczeń woli i przesyłania informacji w formie elektronicznej transmisji i w zakresie określonym w tych porozumieniach,

za dostarczenie dokumentu uważane jest przesłanie do adresata treści oświadczenia lub informacji w postaci pliku komputerowego.

5. Formę, tryb oraz terminy dostarczania przez Giełdę dokumentów oraz danych niezbędnych dla dokonywania rozliczeń oraz zarządzania ryzykiem określa umowa zawarta pomiędzy Giełdą a IRGiT.

§ 5

IRGiT udostępnia członkom Izby treść zmienionego Regulaminu co najmniej na dwa tygodnie przed dniem wejścia zmian w życie.

§ 6

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 IRGiT ponosi odpowiedzialność za szkody poniesione przez członka Izby na skutek nie wykonania lub nienależytego wykonania przez IRGiT zobowiązań wynikających z Regulaminu w takim zakresie, w jakim jest ona normalnym następstwem jego zawinionego działania lub zaniechania.
2. IRGiT nie jest zobowiązany do naprawienia szkody w zakresie korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono, chyba że szkoda została wyrządzona z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa IRGiT.
3. IRGiT nie ponosi odpowiedzialności za szkody, o których mowa w ust. 1, w takim zakresie, w jakim nie wykonanie lub nienależyte wykonanie przez IRGiT jego zobowiązań było spowodowane działaniem lub zaniechaniem członka Izby, który poniósł szkodę, działaniem lub zaniechaniem innych członków Izby, bądź też było następstwem innych okoliczności, za które IRGiT nie ponosi odpowiedzialności.

ROZDZIAŁ II

CZŁONKOSTWO W IZBIE

§ 7

1. Członkostwo w Izbie nabywane jest z chwilą podjęcia przez Zarząd IRGiT uchwały w sprawie akceptacji wniosku zainteresowanego podmiotu o zawarcie umowy o członkostwo w Izbie.
2. Członkami Izby mogą być wyłącznie:
  - 1) spółki prowadzące Giełdy,
  - 2) towarowe domy maklerskie,
  - 3) Domy maklerskie,
  - 4) inne niż wymienione w pkt 1 – 3 krajowe instytucje finansowe, w tym w szczególności banki, jeżeli ich członkostwo ma na celu współdziałanie z Izbą w zakresie rozliczania transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych,
  - 5) przedsiębiorstwa energetyczne, posiadające zezwolenie Komisji na prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych, o którym mowa w art. 50b ust. 1 pkt 2 Ustawy,
  - 6) zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału.
3. Członkiem Izby może być także osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna z siedzibą za granicą, wykonująca zadania w zakresie rozliczania transakcji zawieranych w obrocie towarami giełdowymi.

§ 8

Wyróżnia się następujące rodzaje członkostwa w Izbie:

- 1) Członkowie bezpośredni Izby – podmioty działające samodzielnie wobec Izby oraz innych członków Izby w sprawach wynikających z ich uczestnictwa w Izbie, chyba, że Regulamin stanowi inaczej,
- 2) Członkowie pośredni - członkowie Giełdy, dla których Izba prowadzi konta ewidencyjne w odpowiednich rejestrach, którzy rozliczenie zawieranych przez siebie transakcji w Izbie powierzają innym członkom Izby w ramach umowy o reprezentację.

§ 9

1. Umowa o członkostwo w Izbie, zawarta zgodnie z §7 ust. 1 wskazuje rodzaj działalności wykonywanej przez członka bezpośredniego Izby w zakresie prowadzonych przez Izbę rozliczeń transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych.
2. Wyróżnia się następujące rodzaje działalności wykonywanej na danym Rynku towarów giełdowych:
  - 1) działalność na rachunek własny – w wypadku gdy członek Izby przyjmuje odpowiedzialność za wykonywanie zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji zawieranych przez niego na rachunek własny,
  - 2) działalność na rachunek klientów – w wypadku, gdy członek rozliczający Izby przyjmuje odpowiedzialność za wykonywanie zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji zawieranych przez niego na rachunek jego klientów lub przez inny podmiot na rachunek klientów tego członka rozliczającego,
  - 3) reprezentant członka Giełdy – w wypadku gdy członek Izby przyjmuje odpowiedzialność za wykonywanie zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji zawieranych przez inny podmiot,
  - 4) animator rynku – w wypadku gdy członek Izby przyjmuje odpowiedzialność za wykonywanie zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji zawieranych w ramach podtrzymywania płynności obrotu na podstawie umowy z Giełdą.

§ 10

Członkiem rozliczającym Izby może być tylko członek bezpośredni, posiadający zezwolenie na prowadzenie rejestrów lub rachunków towarów giełdowych. Przez posiadanie statusu rozliczającego członka Izby rozumie się ponoszenie przez członka Izby wobec innych członków Izby oraz Izby odpowiedzialności za prawidłowe wykonanie zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji dokonywanych przez Izbę, a ponadto uczestniczenie w systemie gwarantowania rozliczeń na zasadach określonych w Regulaminie.

§ 11

Uzyskanie statusu rozliczającego członka Izby następuje pod warunkiem wniesienia przez członka Izby wpłaty na depozyt transakcyjny zgodnie z zakresem działalności danego członka Izby oraz spełnienia innych warunków wynikających z Regulaminu lub przepisów wydanych na jego podstawie.

§ 12

Izba rozlicza transakcje zawierane na Rynku towarów giełdowych, jeżeli podmiot który zawarł transakcję:

- 1) posiada status rozliczającego członka Izby w tym zakresie lub,
- 2) będąc członkiem Giełdy - zawarł umowę, w związku z którą określone mu członkowi Izby przyznano rodzaj działalności Reprezentanta członka Giełdy.

§ 13

Spory cywilne związane z członkostwem w Izbie pomiędzy członkami Izby, jak również między członkiem Izby a Izbą, poddaje się jurysdykcji sądu polubownego przy Towarowej Giełdzie Energii S.A. z siedzibą w Warszawie.

§ 14

- 1) Z zastrzeżeniem ust. 3 uchwała Zarządu Izby o przyznaniu członkostwa w Izbie zostaje podjęta przed upływem 2 tygodni od dnia złożenia w Izbie wniosku o jej zawarcie, jeżeli podmiot ubiegający się o zawarcie tej umowy spełnia warunki członkostwa w Izbie określone w przepisach prawa i Regulaminu, a wniosek i załączone do niego dokumenty spełniają warunki formalne określone w Regulaminie oraz w przepisach wydanych na jego podstawie, chyba że uchwała Zarządu IRGiT podjęta w tej sprawie wskazuje inny termin zawarcia umowy.
- 2) W przypadku, gdy złożony wniosek lub załączone do niego dokumenty wymagają uzupełnienia lub poprawienia, termin, o którym mowa w ust. 1, rozpoczyna bieg od dnia, w którym podmiot ubiegający się o zawarcie umowy o członkostwo dokona ich stosownego uzupełnienia lub poprawienia.
- 3) Nabycie członkostwa w Izbie przez podmiot, który zamierza regulować swoje zobowiązania za pośrednictwem Banku płatnika, może nastąpić pod warunkiem zawarcia przez IRGiT umowy z tym Bankiem płatnikiem określającej zasady współpracy w tym zakresie.
- 4) Do zmiany umowy o członkostwo w Izbie przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.
- 5) Ustanie członkostwa w Izbie podmiotu występującego w charakterze reprezentanta nie zwalnia go z odpowiedzialności za wykonanie zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji zawartych przez reprezentowanego przez niego członka Giełdy do dnia ustania tego członkostwa włącznie, a także od związanych z tymi transakcjami obowiązków.

§ 15

1. Wniosek o zawarcie umowy o członkostwo w Izbie sporządza się na formularzu, którego wzór określa Zarząd IRGIT.
2. Wniosek w sprawie zawarcia umowy o członkostwo w Izbie powinien zawierać:
  - 1) określenie działalności, którą wnioskodawca zamierza wykonywać w zakresie prowadzonych przez Izbę rozliczeń transakcji zawieranych na rynkach towarów giełdowych zgodnie z klasyfikacją określoną w §9 ust. 2, a jeżeli wskazany został rodzaj działalności, o którym mowa w §9 ust. 2 pkt 3), także wskazanie, odpowiednio podmiotu, dla którego wnioskodawca zamierza wykonywać obowiązki reprezentanta oraz Rynku towarów giełdowych, którego te obowiązki mają dotyczyć,
  - 2) wskazanie podmiotu mającego wykonywać obowiązki Banku płatnika dla wnioskodawcy, o ile wnioskodawca zamierza korzystać z pośrednictwa Banku płatnika,
  - 3) oświadczenie w przedmiocie spełniania przez wnioskodawcę warunków finansowych, o których mowa w §18, jeżeli zgodnie z tymi postanowieniami wnioskodawca zobowiązany jest je spełniać.
  - 4) pełnomocnictwo udzielone IRGIT do zamykania Pozycji w towarach giełdowych w przypadkach wskazanych w Regulaminie zgodnie ze wzorem określonym przez Zarząd Izby,
  - 5) oświadczenie w przedmiocie zapisu na sąd polubowny.

§ 16

1. Do wniosku o zawarcie umowy o członkostwo w Izbie wnioskodawca załącza:
  - 1) odpis statutu, umowy spółki lub innego aktu określającego organizację wnioskodawcy oraz aktualny odpis lub wyciąg z właściwego rejestru,
  - 2) odpis właściwego zezwolenia,
  - 3) kartę wzorów podpisów osób upoważnionych do reprezentowania wnioskodawcy, jak również odpisy pełnomocnictw w wypadkach, gdy z dokumentów określonych w pkt 1 nie wynika prawo do reprezentowania wnioskodawcy przez osoby składające podpis na karcie wzorów podpisów,
  - 4) kartę wzorów podpisów osób upoważnionych do składania wobec Izby i odbierania w imieniu wnioskodawcy oświadczeń niebędących oświadczeniami woli,
  - 5) kartę informacyjną, zawierającą wykaz osób zatrudnionych przy obsłudze obrotu towarami giełdowymi z podaniem ich stanowisk oraz numerów telefonów i telefaksów, oraz adresami poczty elektronicznej,

- 6) oświadczenie w przedmiocie zapisu na sąd polubowny,
  - 7) pełnomocnictwo udzielone IRGiT do zamykania Pozycji w towarach giełdowych w przypadkach wskazanych w Regulaminie,
  - 8) oświadczenie w przedmiocie wskazania numeru rachunku bankowego w Banku rozliczeniowym, poprzez który będą regulowane zobowiązania i należności wnioskodawcy wynikające z członkostwa w Izbie lub w przedmiocie wskazania Banku płatnika,
  - 9) na żądanie IRGiT umowę upoważniającą IRGiT do wystawiania faktur VAT w imieniu i na rzecz członka Izby.
2. Przez właściwe zezwolenie, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 2 rozumie się:
- 1) w przypadku, gdy wnioskodawcą jest Dom maklerski lub bank prowadzący działalność maklerską – zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej wydane na podstawie właściwych przepisów,
  - 2) w przypadku, gdy wnioskodawcą jest towarowy dom maklerski albo zagraniczna osoba prawna, o której mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy – zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej wydane na podstawie Ustawy,
  - 3) w przypadku, gdy wnioskodawcą jest Przedsiębiorstwo energetyczne – koncesję na wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucję lub obrót energią elektryczną, o ile działalność prowadzona przez ten podmiot wymaga uzyskania koncesji zgodnie z przepisami Ustawy Prawo Energetyczne oraz oświadczenie Zarządu wnioskodawcy potwierdzające zawarcie umowy o świadczenie usług przesyłowych oraz zawierające informacje o danych ewidencyjnych i konfiguracyjnych uczestnictwa wnioskodawcy w Rynku Bilansującym prowadzonym przez OSP.
3. Warunkiem uwzględnienia wniosku o zawarcie umowy o członkostwo w Izbie w charakterze członkostwa określonego w §9 ust. 2 pkt 3) polegającego na reprezentowaniu w rozliczeniach członka Giełdy będącego Przedsiębiorstwem energetycznym jest złożenie przez wnioskodawcę w Izbie umowy, o której mowa w art. 50b ust. 1 pkt 1 Ustawy.4. Jeżeli wnioskodawcą jest Przedsiębiorstwo energetyczne zawarcie z nim umowy o członkostwo w Izbie następuje w dniu następującym po dniu złożenia w Izbie odpisu zezwolenia Komisji na prowadzenie przez ten podmiot rachunków lub rejestrów towarów giełdowych, o ile podmiot ten spełnia wszystkie pozostałe warunki członkostwa w Izbie a jego wniosek w tej sprawie spełnia wymogi formalne. W takim przypadku uchwała Zarządu IRGiT, o której mowa w § 14 ust. 1, przewiduje zawarcie umowy o członkostwo w Izbie pod warunkiem uzyskania przez wnioskodawcę powyższego zezwolenia Komisji i złożenia jego odpisu w Izbie.

§ 17

1. Członek Izby obowiązany jest informować niezwłocznie Izbę o każdej zmianie danych zawartych w dokumentach, na podstawie których zawarto umowę o członkostwo w Izbie oraz o zdarzeniach, które mogą wpłynąć negatywnie na wykonywanie przez niego obowiązków wynikających z członkostwa w Izbie.

2. Zarząd IRGiT może zażądać od członka Izby informacji niezbędnych dla oceny, czy spełnia on warunki członkostwa w Izbie. Członek Izby zobowiązany jest udzielić żądanych informacji niezwłocznie.

§ 18

1. Wysokość kapitałów własnych rozliczających członków Izby nie może być niższa niż:
  - 1) dla członków Izby rozliczających wyłącznie transakcje zawierane na rachunek własny:
    - a) 50 mln zł – w przypadku banków,
    - b) 3,2 mln zł – z zastrzeżeniem postanowień lit. c) poniżej, w przypadku Domów maklerskich, towarowych domów maklerskich oraz Przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w §7 ust. 2 pkt 5) i zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy,
    - c) 1,2 mln. zł – w przypadku Domów maklerskich, towarowych domów maklerskich oraz Przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 5) i zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy, o ile zawierają one wyłącznie transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2) lit. a – d) Ustawy.
  - 2) dla członków Izby rozliczających transakcje inne, niż określone w pkt 1):
    - a) 100 mln zł – w przypadku banków,
    - b) 5 mln zł – w przypadku Domów maklerskich oraz towarowych domów maklerskich i zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy.
2. Przez kapitały własne rozumie się:
  - 1) w przypadku banków – sumę funduszy zasadniczych w rozumieniu Ustawy Prawo bankowe, pomniejszoną o niepokrytą stratę z lat ubiegłych,
  - 2) w przypadku Domów maklerskich, towarowych domów maklerskich, Przedsiębiorstw energetycznych – sumę kapitału zakładowego, w części w jakiej został wpłacony, kapitału zapasowego oraz kapitałów rezerwowych z wyłączeniem kapitału z aktualizacji wyceny, pomniejszoną o niepokrytą stratę z lat ubiegłych,
  - 3) w przypadku zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy – fundusz na działalność maklerską wydzielony z kapitałów (funduszy) własnych tej zagranicznej osoby prawnej, powiększony o fundusze rezerwowe oraz zyski oddziału i pomniejszony o straty oddziału.

§ 19

1. Członkowie Izby będący Domami maklerskimi z wyłączeniem zagranicznych firm inwestycyjnych, obowiązani są utrzymywać poziomy norm ostrożnościowych na poziomie określonym we właściwych przepisach prawa wydanych, na podstawie Ustawy o obrocie, określających zakres i szczegółowe zasady wyznaczania wymogów kapitałowych dla domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską oraz maksymalną wysokość kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów dla domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską.
2. Towarowe domy maklerskie oraz zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy prowadzące na podstawie zezwolenia Komisji działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału, posiadające status rozliczającego członka Izby, zobowiązane są utrzymywać poziomy norm ostrożnościowych określone we właściwych przepisach prawa wydanych na podstawie Ustawy, określających minimalną wielkość środków własnych dla towarowych domów maklerskich.
3. Banki posiadające status rozliczającego członka Izby, zobowiązane są także utrzymywać poziomy norm ostrożnościowych, w zakresie spełniania wymogów kapitałowych oraz utrzymywania wymaganego poziomu współczynnika wypłacalności banku wynikających z przepisów Ustawy Prawo bankowe.
4. W przypadku zagranicznych osób prawnych o których mowa w art. 50 ust.1 Ustawy będących członkami Giełdy, prowadzących działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału stosuje się postanowienia ust.1.

§ 20

Członkowie Izby, o których mowa w §19 ust. 1 – 4, mają obowiązek wyliczania wskaźników związanych z normami ostrożnościowymi według zasad określonych we właściwych przepisach. W przypadku przekroczenia dopuszczalnych poziomów norm ostrożnościowych ustalonych na podstawie Regulaminu członkowie Izby ma obowiązek w terminie dwóch dni pisemnie poinformować o tym Izbę wskazując przyczyny tego stanu oraz kroki podjęte w celu przywrócenia prawidłowej wartości norm ostrożnościowych.

§ 21

1. Rozliczający członkowie Izby, zobowiązani są dostarczać Izbie:
  - 1) roczne sprawozdania finansowe oraz - w przypadku gdy rozliczający członkowie Izby są zobowiązani do ich sporządzania – skonsolidowane roczne sprawozdania finansowe, wraz z raportem z badania sprawozdania oraz opinią biegłego rewidenta – w terminie nie dłuższym niż 15 dni od dnia zakończenia badania przez biegłego rewidenta, a jeżeli nie podlega ono obowiązkowemu badaniu – w

terminie 15 dni od dnia jego przyjęcia lub zatwierdzenia przez właściwy organ; w przypadku gdy rozliczający członkowie Izby są zgodnie z odrębnymi przepisami zobowiązani do przekazania rocznego sprawozdania finansowego lub rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publicznej wiadomości, wykonanie powyższego obowiązku następuje w terminie określonym w tych przepisach,

- 2) informacje finansowe zawierające dane dotyczące utrzymywanych przez nie poziomów norm ostrożnościowych, które podmioty te zobowiązane są przekazywać właściwym władzom nadzorującym ich funkcjonowanie, sporządzone zgodnie z obowiązującymi je w tym zakresie przepisami prawa – w terminach, w jakich informacje te powinny być przekazywane właściwym władzom nadzorującym ich funkcjonowanie,
  - 3) inne informacje dotyczące ich sytuacji finansowej, które na podstawie obowiązujących je przepisów prawa lub umów, podmioty te zobowiązane są przekazywać instytucjom wykonującym na terytorium państwa, w którym znajduje się siedziba, a w razie braku obowiązku jej ustanowienia – centrala danego podmiotu, zadania w zakresie rozliczania transakcji zawieranych w obrocie towarowym lub w obrocie instrumentami finansowymi – w terminach oraz w formie, w jakiej informacje te powinny być przekazywane tym instytucjom.
2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, o ile zostały sporządzone w języku obcym składa się w tłumaczeniu na język polski. Dopuszczalne jest także złożenie dokumentów w języku angielskim, jeżeli w tej wersji językowej zostały one sporządzone zgodnie z obowiązującymi członka Izby przepisami prawa, albo przetłumaczonych na język angielski. Tłumaczenie powinno zostać potwierdzone za zgodność z treścią dokumentu oryginalnego przez osoby upoważnione do reprezentowania uczestnika.
  3. Z zastrzeżeniem ust. 1, członkowie Izby będący Przedsiębiorstwami energetycznymi obowiązani są dostarczać Izbie sprawozdania F-01 o przychodach, kosztach i wyniku finansowym, sporządzane zgodnie z przepisami prawa wydanymi na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) – w terminach, w których zgodnie z tymi przepisami sprawozdania te powinny być przekazywane Głównemu Urzędowi Statystycznemu.

§ 22

Zarząd IRGiT może w drodze uchwały nakazać członkowi Izby posiadającemu status rozliczającego członka Izby przekazywanie, w określonych terminach i przez czas oznaczony określonych informacji dotyczących jego sytuacji finansowej, jeżeli poweźmie podejrzenie, że działalność tego członka Izby zagraża bezpieczeństwu obrotu lub, że zagrożenie takie jest prawdopodobne.

ROZDZIAŁ III

REJESTRACJA OPERACJI ZWIĄZANYCH Z OBROTEM TOWARAMI GIEŁDOWYMI

§ 23

1. Wszystkie operacje związane z rejestracją, rozliczaniem i gwarantowaniem rozliczeń transakcji w towarach giełdowych, dokonywane są przez Izbę na kontach ewidencyjnych rejestru towarów giełdowych oraz kontach obrachunkowych.
2. Przez konta ewidencyjne rejestru towarów giełdowych rozumie się urządzenia ewidencyjne służące do rejestracji Pozycji w towarach giełdowych rozliczanych przez Izbę.
3. Przez konta obrachunkowe rozumie się urządzenia ewidencyjne służące do rejestracji zobowiązań i należności rozliczającego członka Izby z tytułu depozytów, rejestracji środków wnoszonych przez rozliczających członków Izby na depozyty oraz rejestracji zobowiązań i należności z tytułu rozliczeń transakcji giełdowych.
4. W przypadku gdy rozliczający członek Izby wykonuje czynności rozliczeniowe na rzecz klientów, zgodnie z § 9 ust. 2 pkt. 2 Regulaminu, ewidencja transakcji zawieranych na rzecz klienta prowadzona jest w systemie rozliczeń Izby na wydzielonych kontach ewidencyjnych rejestru towarów giełdowych.
5. Zobowiązania i należności wynikające z rozliczania transakcji giełdowych oraz zobowiązania i należności związane z systemem gwarantowania rozliczeń w przypadku, gdy rozliczający członek Izby wykonuje czynności rozliczeniowe na rzecz klientów, zgodnie z § 9 ust. 2 pkt. 2 Regulaminu, rejestrowane są na kontach obrachunkowych przypisanych do poszczególnych klientów, a następnie sumowane na zbiorczym koncie obrachunkowym rozliczającego członka Izby.

§ 24

Na kontach ewidencyjnych rejestru towarów giełdowych dokonuje się rejestracji Pozycji, w tym:

- a) energii elektrycznej – wielkość Pozycji mierzona w MWh,
- b) kontraktów forward – wielkość Pozycji mierzona w MWh,

- c) Praw majątkowych ŚP – wielkość Pozycji mierzona liczbą praw majątkowych,
- d) Uprawnień do emisji – wielkość Pozycji mierzona w Megagramach (Tonach) emisji CO₂.

§ 25

1. Towary giełdowe, oznaczane są kodami nadawanymi przez Giełdy. Towary giełdowe oznaczone tym samym kodem charakteryzują się identycznymi cechami, podlegają jednakowym zasadom rozliczeń oraz zostały wprowadzone do obrotu na tym samym rynku.

§ 26

Rejestrowanie towarów giełdowych prowadzone jest przez uprawnione do tego podmioty zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa i służy do udokumentowania:

- 1) stanu posiadanych Pozycji,
- 2) zmian stanu posiadania Pozycji w następstwie zawarcia transakcji w towarach giełdowych rozliczanych przez Izbę,
- 3) skutków innych operacji dotyczących posiadanych Pozycji, określonych w Szczegółowych zasadach rozliczeń.

§ 27

1. Rejestrowanie towarów giełdowych jest prowadzone ilościowo, zgodnie z zasadami:
  - 1) podwójnego zapisu,
  - 2) uwzględniania kodów towarów giełdowych,
  - 3) uwzględniania praw własności towarów giełdowych.
2. Zasada podwójnego zapisu oznacza, że każda operacja rejestrowana w Izbie dotycząca towarów giełdowych powinna zostać zarejestrowana na przynajmniej dwóch kontach ewidencyjnych w taki sposób, że zapisowi lub sumie zapisów po jednej stronie konta musi towarzyszyć równy co do wielkości zapis po przeciwnej stronie innego konta lub kont, przy czym jedna strona zapisu przyporządkowana jest zawsze Izbie, a pozostałe przyporządkowane są członkom Izby. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych trybem realizacji transakcji rozliczanej przez Izbę, w Izbie może być dokonywany zapis na jednym koncie. W tym wypadku zasada wyrażona w zdaniu pierwszym stosuje się odpowiednio.
3. Dopuszcza się możliwość odstąpienia od zasady podwójnego zapisu przez członka pod warunkiem, że zachowana zostanie chronologia wszystkich zapisów i rejestr towarów giełdowych prowadzony przez członka jest odwzorowaniem odpowiedniego konta ewidencyjnego prowadzonego przez Izbę.

4. Zasada uwzględniania kodów towarów giełdowych oznacza, że rejestrowanie transakcji w towarach giełdowych oznaczonych odrębnymi kodami odbywa się na odrębnych kontach ewidencyjnych, właściwych dla danej serii towarów giełdowych.
5. Zasada uwzględniania praw własności towarów giełdowych polega na rejestrowaniu towarów giełdowych na kontach ewidencyjnych rejestru towarów giełdowych w podziale na Pozycje własne członka Izby, Pozycje jego klientów oraz Pozycje reprezentowanych przez niego członków Giełdy.
6. Szczegółowe zasady ewidencji towarów giełdowych określone zostaną w procedurach ewidencyjnych wprowadzanych do stosowania uchwałami Zarządu.

§ 28

Rejestrowanie przez członków Izby w rejestrach towarów giełdowych transakcji nabycia lub zbycia towarów giełdowych oraz zobowiązań i należności z tytułu rozliczania tych transakcji następuje w tym samym dniu, ale po dokonaniu zapisów związanych z tymi transakcjami w rejestrach towarów giełdowych prowadzonych przez Izbę i jest odpowiednio zgodne z tymi zapisami.

ROZDZIAŁ IV

SPOSÓB I TRYB ROZLICZANIA TRANSAKCJI ZAWIERANYCH PRZEZ CZŁONKÓW IZBY

§ 29

Izba organizuje i dokonuje rozliczeń oraz rozrachunków transakcji zawartych na Rynkach towarów giełdowych rozliczanych przez Izbę, a ponadto gromadzi i zarządza środkami systemu gwarantowania rozliczeń.

Tryb zgłaszania transakcji

§ 30

1. Wszystkie dane o transakcjach giełdowych zawieranych w towarach giełdowych rozliczanych przez Izbę przekazywane są przez Giełdę do systemu rozliczeń drogą elektroniczną.
2. Izba zapewnia rozliczenie transakcji oraz wykonanie innych związanych z nimi czynności, o których mowa w niniejszym rozdziale, pod warunkiem otrzymywania dokumentów i danych, o których mowa w ust. 1, na zasadach określonych w umowie pomiędzy Giełdą a IRGiT.

Tryb rozliczania transakcji

§ 31

Ilekroć mowa w postanowieniach Regulaminu o dniu T rozumie się przez to dzień zawarcia transakcji. Dni poprzedzające lub następujące po dniu T oznacza się odpowiednio jako $T - n$ lub $T + n$, gdzie n oznacza liczbę dni poprzedzających lub następujących.

§ 32

1. Po otrzymaniu danych o transakcjach o których mowa w § 30, Izba rejestruje na kontach ewidencyjnych rejestrów towarów giełdowych, o których mowa w § 26 p.2) Pozycje będące przedmiotem rejestrowanych transakcji, a następnie oblicza wierzytelności pieniężne z tytułu zarejestrowanych Pozycji.
2. Ustalanie wielkości zobowiązań i należności rozliczających członków Izby odbywa się:
  - 1) w zakresie dotyczącym transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych na podstawie dokumentów zawierających warunki transakcji oraz innych danych dostarczanych do Izby przez Giełdę,
  - 2) w zakresie innych operacji – na podstawie danych przekazywanych przez rozliczających członków Izby.

§ 33

W ramach organizacji i prowadzenia rozliczeń pieniężnych transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych Izba w szczególności:

- 1) ustala zakres świadczeń pieniężnych, do spełnienia których zobowiązani są rozliczający członkowie Izby odpowiedzialni za ich rozliczenie w podziale na:
  - a) zobowiązania i należności z tytułu rozliczenia transakcji,
  - b) zobowiązania i należności z tytułu depozytów zabezpieczających.
- 2) umożliwia spełnienie świadczeń, o których mowa w pkt 1, poprzez przygotowanie dyspozycji powodujących uznanie lub obciążenie rachunków bankowych wskazanych przez rozliczających członków Izby prowadzonych w Banku rozliczeniowym,
- 3) w zakresie określonym w Regulaminie organizuje i zarządza systemem gwarantowania rozliczeń w tym ustala wartość Limitów transakcyjnych dla poszczególnych rozliczających członków Izby na dany dzień.

§ 34

1. Czynności, o których mowa w §33 pkt 1) wykonuje się zgodnie z zasadą, że członek Izby zobowiązany jest do spełnienia świadczenia pieniężnego wynikającego z transakcji w wysokości stanowiącej nadwyżkę ponad należne mu świadczenie pieniężne (kompensacja), chyba że przepisy Regulaminu stanowią inaczej.
2. Ustalanie wielkości zobowiązań odbywa się według zasady kompensacji wielostronnej.
3. Nadwyżka, o której mowa w ust. 1, wyznacza zarazem wielkość faktycznego przepływu środków pieniężnych w danym dniu rozliczeniowym z określonego tytułu.
4. Zarząd IRGiT może, w drodze uchwały, postanowić o wyłączeniu określonych transakcji spod obowiązywania zasady kompensacji wielostronnej lub określić rodzaje transakcji niepodlegających tej zasadzie, a także określić grupy transakcji, w ramach których dokonuje się odrębnej kompensacji wielostronnej. W tych wypadkach wielkość zobowiązań ustalana jest odrębnie dla każdej transakcji wyłączonej lub według zasady kompensacji dwustronnej.
5. Zarząd IRGiT może postanowić w drodze uchwały o stosowaniu zasady kompensacji do zobowiązań i należności wynikających z transakcji oraz zobowiązań i należności członków Izby z innych tytułów związanych z członkostwem w Izbie. W tym wypadku przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 35

1. Po zakończeniu sesji na Rynkach towarów giełdowych Izba sporządza i udostępnia członkom Izby dokumenty zawierające zestawienia wszystkich operacji zarejestrowanych na kontach ewidencyjnych, za których rozliczenie

odpowiedzialni są poszczególni rozliczający członkowie Izby, jak również przypadające na każdego z nich saldo z tytułu rozliczenia transakcji,

2. Wartość salda należności i zobowiązań poszczególnych rozliczających członków Izby, oblicza się na koniec dnia rozliczeniowego do godz. 16:00. Wartość ta podawana jest na niepublicznej stronie internetowej IRGiT.
3. Komunikaty o wartości skompensowanych sald członków Izby przesyłane są także drogą elektroniczną do ich Banków płatników.
4. Jeżeli w danym dniu nie jest przeprowadzany rozrachunek pieniężny, saldo zobowiązań i należności rozliczających członków Izby wyliczone w tym dniu obejmuje wszystkie transakcje, których rozrachunek pieniężny nie nastąpił przed tym dniem.

ROZDZIAŁ V

SYSTEM GWARANTOWANIA ROZLICZEŃ – Sposób organizacji systemu zabezpieczania płynności rozliczania transakcji

§ 36

1. W skład systemu gwarantowania rozliczeń prowadzonego przez Izbę wchodzi:
  - 1) depozyty transakcyjne,
  - 2) depozyty zabezpieczające,
  - 3) fundusz gwarancyjny,
  - 4) system monitorowania Limitów transakcyjnych.
2. Pożytki z tytułu zarządzania środkami systemu gwarantowania rozliczeń wnoszonymi przez członków rozliczających Izby do Izby, dopisywane są do wpłat członków wnoszonych do poszczególnych elementów systemu gwarantowania rozliczeń. Pożytki te pomniejszane są o opłaty za zarządzanie w wysokości ustalonej przez Zarząd IRGiT.

Depozyty i Limity transakcyjne

§ 37

1. Członek rozliczający Izby wnosi depozyt transakcyjny, którego minimalną wartość dla każdego z rynków określa Zarząd IRGiT.

2. Rozliczający członek Izby rozliczający transakcje z kilku rynków towarów giełdowych wnosi depozyt transakcyjny nie mniejszy od sumy minimalnych depozytów transakcyjnych ustanowionych dla poszczególnych rynków.
3. Wpłaty na depozyt transakcyjny mogą być wnoszone:
  - 1) w środkach pieniężnych,
  - 2) w środkach niepieniężnych, na zasadach określonych w uchwale Zarządu IRGiT.
4. Wpłaty środków pieniężnych wniesionych na depozyty transakcyjne mogą być dokonywane następnego dnia po złożeniu odpowiedniej dyspozycji przez członka Izby pod warunkiem, że wolne środki pozostałe na rachunku depozytów transakcyjnych są nie mniejsze od wartości minimalnej o której mowa w ust. 1 i 2.

§ 38

1. System monitorowania Limitów transakcyjnych polega na porównywaniu wartości zobowiązań danego członka rozliczającego Izby z tytułu rozliczania transakcji giełdowych oraz zobowiązań z tytułu depozytów zabezpieczających, do bieżącej wartości Limitu transakcyjnego.
2. W przypadku, kiedy wartość zobowiązań przypadająca na danego członka rozliczającego Izby przekroczy wartość bieżącego Limitu transakcyjnego tego uczestnika Izby, Zarząd IRGiT może podjąć działania, o których mowa w § 64 ust. 1.
3. Bieżąca wartość Limitu transakcyjnego członka rozliczającego Izby równa jest sumie środków pieniężnych i niepieniężnych wniesionych przez danego członka Izby na depozyty transakcyjne oraz zabezpieczające pomniejszonych o saldo zobowiązań z tytułu rozliczeń transakcji, zobowiązań z tytułu depozytów zabezpieczających.

Depozyty zabezpieczające

§ 39

1. Depozyty zabezpieczające w kontraktach typu forward naliczane są na kontach obrachunkowych przypisanych do członków Izby i wnoszone są przez rozliczającego członka Izby w postaci:
  - 1) depozytu wstępnego,
  - 2) depozytu uzupełniającego.
2. Wartość wymaganego depozytu wstępnego zależy od:
  - 1) liczby Pozycji otwartych w poszczególnych kontraktach,
  - 2) wartości dziennych kursów rozliczeniowych,
  - 3) parametru ryzyka uzależnionego od zmienności cen na rynku oraz liczby dni do wykonania danej serii kontraktów,

- 4) współczynnika korygującego wysokość parametrów ryzyka dla rozliczających członków Izby lub ich klientów, wprowadzanego Uchwałą Zarządu IRGiT.
3. Wartość depozytu uzupełniającego zależy od różnicy kursów, po jakich zawierane były dane kontrakty oraz bieżącego dziennego kursu rozliczeniowego.
4. Sposób wyznaczania wartości depozytów zabezpieczających dla kontraktów forward, podany jest w Szczegółowych zasadach rozliczeń Rynków towarów giełdowych prowadzonych przez Giełdę ogłaszanych przez Izbę.
5. Wartość parametrów ryzyka udostępniana jest na publicznej stronie internetowej IRGiT.
6. Wpłaty na depozyty zabezpieczające mogą być wnoszone w:
  - 1) w formie wpłat pieniężnych,
  - 2) w formie zabezpieczeń niepieniężnych, wnoszonych na zasadach określonych w drodze Uchwały przez Zarząd IRGiT.
7. Depozyty zabezpieczające Pozycje w kontraktach typu forward wnoszone przez rozliczającego członka Izby, wykonującego czynności rozliczeniowe na rzecz klientów, zgodnie z § 9 ust.2 pkt. 2 Regulaminu, naliczane są oddzielnie dla każdego klienta.
8. Wartość depozytu zabezpieczającego wnoszonego przez rozliczającego członka Izby, wykonującego czynności rozliczeniowe na rzecz klientów, zgodnie z § 9 ust.2 pkt. 2 Regulaminu, stanowi sumę depozytów naliczonych na kontach obrachunkowych prowadzonych dla poszczególnych klientów danego rozliczającego członka Izby.
9. Zarząd IRGiT może w drodze Uchwały ustalić zasady redukcji wartości depozytów zabezpieczających przypadających na poszczególne konta obrachunkowe, wynikającej z korelacji ryzyka pomiędzy poszczególnymi seriami kontraktów.

§ 40

Dla towarów giełdowych (instrumentów pochodnych) rozliczanych przez dostawę instrumentu bazowego, Izba począwszy od dnia $D - 1$, gdzie D jest dniem dostawy całości lub określonej części instrumentu bazowego wynikającego z warunków kontraktu w instrumentach pochodnych, nalicza wartość depozytu dostawy. Wartość depozytu dostawy równa jest wartości instrumentu bazowego, który ma zostać dostarczony w dniu D

§ 40 a

Zarząd Izby może nałożyć na członka rozliczającego limit otwartych Pozycji na rynku terminowym towarowym w ten sposób aby wartość depozytu zabezpieczającego naliczonego od otwartych Pozycji nie przekraczała poziomu ustalonego dla danego członka rozliczającego.

Fundusz gwarancyjny

§ 41

W celu zapewnienia rozliczeń transakcji zawieranych na rynkach terminowych organizowanych przez Giełdy, IRGiT organizuje fundusze gwarancyjne dla każdej Giełdy lub dla grupy Giełd w zależności od ustaleń Zarządu IRGiT.

§ 42

1. Fundusze gwarancyjne tworzone są z wpłat dokonywanych przez członków rozliczających Izby.
2. IRGiT może zarządzać środkami funduszy gwarancyjnych.

§ 43

1. Środki funduszy gwarancyjnych wykorzystywane są w wypadkach, o których mowa w § 54 ust. 2.
2. Jeżeli środki funduszu wymagane w celu rozliczenia transakcji, za które odpowiada członek rozliczający Izby przekraczałyby jego wpłatę do właściwego funduszu, wydatkowanie ponad wpłatę następuje najpierw z wpłaty tego członka Izby do innego funduszu, z zastrzeżeniem ust. 3, a jeżeli okaże się to niewystarczające – z pozostałych środków właściwego funduszu.
3. Jakikolwiek wykorzystanie środków danego funduszu gwarancyjnego, w celu wykonania zobowiązań związanych z rozliczeniami transakcji, dla zabezpieczenia, których służą środki innego funduszu, jest dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy zobowiązania członka Izby związane z rozliczeniami zabezpieczonymi środkami danego funduszu zostały w pełnym zakresie wykonane i nie zachodzi możliwość zaciągania nowych zobowiązań, oraz wyłącznie do wysokości wpłaty członka Izby do danego funduszu gwarancyjnego.
4. Za zobowiązania, o których mowa w ust. 3, uważa się w szczególności zobowiązania powstałe w wyniku wykorzystania danego funduszu gwarancyjnego.

§ 44

1. Wpłaty do poszczególnych funduszy gwarancyjnych wnoszą członkowie Izby mający status członka rozliczającego Izby w zakresie rozliczeń transakcji zabezpieczonych środkami tych funduszy.

2. Członek Izby wnosi pierwszą wpłatę do funduszu najpóźniej na dwa dni przed dniem wskazanym przez Giełdę, jako dzień rozpoczęcia działalności na rynku terminowym członka Izby lub podmiotu, którego członek Izby będzie reprezentował w Izbie, jako członek rozliczający Izby.
3. Wysokość pierwszej wpłaty członka Izby jest równa trzykrotnej wartości wpłaty minimalnej, o której mowa w § 45b ust. 3.

§ 45

Członek Izby dokonuje wpłat do poszczególnych funduszy gwarancyjnych jedynie w formie pieniężnej.

§ 45a

1. Wartość zobowiązań wobec poszczególnych funduszy gwarancyjnych każdego członka rozliczającego Izby będzie naliczana w okresach miesięcznych i podawana członkom rozliczającym Izby do wiadomości na 3 dni przed datą aktualizacji wpłat do funduszu.
2. Wpłata, o której mowa w § 44 ust. 3, podlega aktualizacji w terminie najbliższej aktualizacji wartości zobowiązań dla pozostałych członków rozliczających po rozpoczęciu zawierania transakcji przez członka Izby we własnym imieniu lub przez podmiot, którego członek Izby będzie reprezentował w Izbie, jako członek rozliczający Izby.

§ 45b

1. Aktualizacja wpłat do poszczególnych funduszy wykonywana jest na podstawie algorytmu określonego przez Zarząd IRGiT w drodze uchwały.
2. Wartość wpłat do poszczególnych funduszy gwarancyjnych wyliczona dla danego członka Izby uzależniona będzie od wielkości ryzyka mierzonego wartościami naliczonych dla niego depozytów zabezpieczających.
3. Wpłata do funduszu nie może być niższa od wysokości wpłaty minimalnej ustalonej przez Zarząd IRGiT w drodze uchwały.
4. W przypadkach szczególnie uzasadnionych względami bezpieczeństwa obrotu i rozliczeń transakcji Zarząd IRGiT, w drodze uchwały, może zobowiązać wszystkich lub niektórych członków rozliczających Izby do wniesienia wpłat do funduszu lub funduszy w określonej wysokości, innej niż wysokość ustalona zgodnie z ust. 1.

§ 45c

1. Regulacja wpłaty odbywa się poprzez wniesienie przez członka rozliczającego Izby wpłaty uzupełniającej do funduszu w przypadku, gdy nowa wysokość

wpłaty, ustalona w wyniku aktualizacji wpłat jest wyższa od wpłaty wynikającej z poprzedniej aktualizacji, albo w drodze zwrotu przez Izbę członkowi rozliczającemu Izbę części wniesionej uprzednio wpłaty, jeżeli zaktualizowana wpłata jest niższa niż wpłata wynikająca z poprzedniej aktualizacji.

2. Regulacja wpłaty następuje w przypadku przekroczenia poziomu odchylenia od bieżącej wartości wpłat, określonego odrębnie dla każdego funduszu. Za bieżącą wartość wpłat uznaje się wysokość wniesionej wpłaty do odpowiedniego funduszu, o ile nie wystąpiła konieczność uptynnienia środków funduszu gwarancyjnego.
3. Regulacja polegająca na zwrocie uczestnikowi rozliczającemu Izbę części wniesionej uprzednio wpłaty zostaje wstrzymana, jeżeli powstała sytuacja, w której członkowie rozliczający Izbę są zobowiązani do wniesienia wpłat odtworzeniowych lub dodatkowych, o których mowa w § 45g i § 45h .

Członek Izby wnosi wpłatę uzupełniającą do godziny 11:30 trzeciego dnia po dniu wykonania aktualizacji, chyba, że w przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa obrotu i rozliczeń transakcji Zarząd IRGiT, w drodze uchwały, ustali ten termin odmiennie dla danej aktualizacji. W tym samym dniu IRGiT zwraca członkowi Izby część wniesionej uprzednio wpłaty, jeżeli zaktualizowana wpłata jest niższa niż wpłata wynikająca z poprzedniej aktualizacji.

4. Uchybienie terminowi, o którym mowa w ust. 3 rodzi obowiązek wniesienia przez członka Izby opłaty, stanowiącej równowartość odsetek ustawowych za każdy dzień opóźnienia, za który uważa się również dzień wniesienia wpłaty, jeśli nastąpiło ono po godzinie 11:30.
5. IRGiT zobowiązana jest do wniesienia na rzecz uczestnika Izby opłaty, ustalonej zgodnie z ust. 4 w przypadku, gdy IRGiT nie zwróciła członkowi Izby wpłaty następnego dnia po dniu wykonania aktualizacji, chyba, że uchybienie terminowi spowodowane było ze względu na bezpieczeństwo obrotu i rozliczeń transakcji.

§ 45d

Regulacja wpłaty następuje na podstawie dokumentów wystawionych przez IRGiT udostępnionych członkom Izby i na trzy dni przed dniem wykonania aktualizacji.

§ 45e

Zarząd IRGiT, w drodze uchwały, może wprowadzić tryb regulacji wpłat oparty na zasadzie zarachowania części wniesionej wpłaty do określonego funduszu, podlegającej zwrotowi, na poczet wpłaty uzupełniającej do innego funduszu.

§ 45f

Udział rozliczającego członka Izby w przychodach z lokowania środków

poszczególnych funduszy jest proporcjonalny odpowiednio do wartości jego wpłat do tych funduszy. Wartość przychodów z lokowania środków dopisywana jest na bieżąco do udziałów członka rozliczającego Izby w danym funduszu.

§ 45g

1. W przypadku, gdy środki właściwego funduszu gwarancyjnego zostały wykorzystane zgodnie z § 54 ust. 2, członkowie rozliczający Izby zobowiązani do utrzymywania wpłat w tym funduszu, wnoszą wpłaty odtworzeniowe.
2. Wartość wpłat odtworzeniowych poszczególnych członków rozliczających równa jest różnicy między wpłatą należną do funduszu na dany dzień a wartością wpłaty która pozostała w funduszu po przeprowadzeniu operacji o której mowa w ust.1.

§ 45h

Rozliczający członkowie Izby są obowiązani do dodatkowych wpłat w stosunku do wielkości ich dotychczasowych wpłat do zasobu danego funduszu wynikających z ostatniej wykonanej aktualizacji odpowiedniego funduszu, w zakresie niezbędnym do wykonania zobowiązań gwarantowanych funduszem, o ile Zarząd IRGiT w drodze uchwały nie ustali jednej wysokości wpłaty dodatkowej dla wszystkich członków rozliczających Izby.

§ 45i

1. W przypadku ustania członkostwa w Izbie, IRGiT zwraca wszystkie środki danego członka rozliczającego Izby znajdujące się w poszczególnych funduszach gwarancyjnych, po wykonaniu przez niego wszystkich zobowiązań wynikających z członkostwa w Izbie.
2. Zasady, o której mowa w ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy ustanie członkostwa w Izbie następuje na skutek przejęcia (lub połączenia) członka Izby przez inny podmiot, który wstępuje w ogół praw przejmowanego członka Izby. W takim przypadku wpłatę do zasobów funduszu zachowuje się na rzecz przejmującego członka Izby.
3. Zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 1 z zasobu funduszu dokonuje się w terminie 7 dni po wykonaniu zobowiązań.

§ 45j

Zwracane członkowi Izby środki, o których mowa w § 45i ust. 1, mogą być pomniejszone o środki niezbędne do rozliczenia transakcji zawartych w związku z innymi transakcjami, dla których ten podmiot był członkiem rozliczającym Izby, a także o środki potrzebne do rozliczenia transakcji, za które odpowiada inny członek Izby, jeżeli podstawa do dokonania ich rozliczenia, przy użyciu odpowiedniego

funduszu gwarancyjnego, powstała przed ustaniem lub ograniczeniem członkostwa w Izbie podmiotu, któremu zwracane są środki, o których mowa w § 45i ust. 1.

§ 45k

1. Wpłata członka Izby do funduszu w okresie zawieszenia jego członkostwa w Izbie nie podlega aktualizacji, przy czym jest wykorzystywana oraz odtwarzana na zasadach ogólnych do poziomu wpłaty w dniu zawieszenia.
2. W przypadku przywrócenia statusu członka Izby po okresie zawieszenia, wpłatę członka Izby do funduszu określa się zgodnie z § 44 ust. 3.
3. W przypadku przejęcia członka Izby przez inny podmiot w danym zakresie, wysokość wpłaty podmiotu przejmującego do danego funduszu określa się w wysokości ostatniej zaktualizowanej wpłaty przejmowanego członka Izby, z zastrzeżeniem § 45k.

§ 45l

Wpłatę do funduszu przejmującego członka Izby będącego uczestnikiem funduszu określa się na zasadach ogólnych, jednakże przyjmując za podstawę dane z okresu obliczeniowego, o których mowa w § 45a ust. 1 dotyczące łącznie przejmowanego i przejmującego członka Izby.

§ 45m

Rozszerzenie członkostwa w Izbie o reprezentację nowego podmiotu w zakresie transakcji zawieranych na tym samym rynku terminowym nie wymaga wniesienia wpłaty, o której mowa w § 44 ust. 2 i 3.

§ 45n

Zarząd IRGiT przedstawia członkom Izby będącym uczestnikami poszczególnych funduszy kwartalne i roczne sprawozdania ze swej działalności w zakresie zarządzania ich środkami.

ROZDZIAŁ VI

SPOSÓB I TRYB ROZRACHUNKU TRANSAKCJI ZAWIERANYCH PRZEZ CZŁONKÓW IZBY

Rozliczenie pieniężne

§ 46

1. Rozliczenie pieniężne rozliczanych przez Izbę transakcji w towarach giełdowych oraz innych operacji związanych z należnościami lub zobowiązaniami pieniężnymi członka Izby, o ile obowiązek spełnienia świadczenia wynika z członkostwa w Izbie, prowadzony jest przez Izbę za pośrednictwem rachunków członków Izby lub ich Banków Płatników prowadzonych w Banku Rozliczeniowym.
2. Bank Rozliczeniowy dokonuje uznania lub obciążenia rachunków bankowych członków Izby lub ich Banków Płatników na podstawie dyspozycji wystawianych i składanych przez IRGiT zgodnie z informacjami, o których mowa w § 35 ust. 1.
3. W każdym dniu roboczym IRGiT przesyła do Banku Rozliczeniowego dyspozycję uznania lub obciążenia rachunków bankowych rozliczających członków Izby lub ich Banków Płatników. Realizacja dyspozycji następuje po godzinie 8:00 w następnym dniu roboczym po dniu jej otrzymania. Z chwilą przesłania przez IRGiT dyspozycji rozrachunku do Banku Rozliczeniowego, jest ona nieodwołalna dla uczestnika Izby jak i dla osób trzecich.
4. Dyspozycje płatnicze przekazywane są do Banku Rozliczeniowego przez IRGiT na podstawie umowy zawartej przez IRGiT z Bankiem Rozliczeniowym.
5. Informacje, o których mowa w ust. 2 nie uwzględniają kwoty przypadającej na rozliczającego członka Izby dokonującego płatności za pośrednictwem Banku płatnika, jeżeli Bank płatnik zgłosi taką kwotę do IRGiT w formie i terminie określonych przez Zarząd IRGiT. W takim przypadku uznaje się, że rozliczający członek Izby, przekazujący płatności za pośrednictwem Banku płatnika naruszył zobowiązanie, o którym mowa w § 47 ust. 5

§ 47

1. Dla transakcji zawieranych na rynkach, na których przedmiotem obrotu jest energia elektryczna Rozliczenia pieniężne następują w dniu dostawy energii lub w dniu następującym po dniu dostawy, jeżeli Transakcje zostały zawarte w dniu dostawy.

2. Dla transakcji zawieranych na rynkach, na których przedmiotem obrotu są prawa majątkowe ŚP lub uprawnienia do emisji CO2 Rozrachunki pieniężne następują w dniu następującym po dniu zawarcia transakcji.
3. W dniach ustawowo wolnych od pracy oraz w soboty rozrachunki pieniężne nie są prowadzone.
4. W przypadku gdy Rozliczenia pieniężne przypada na dzień wolny od pracy lub pierwszy z następujących po sobie dni wolnych od pracy (w tym sobotę), faktura i płatność za dostawę towarów giełdowych przypadającą w danym dniu wykonywane są w najbliższy dzień roboczy. W przypadku gdy Rozliczenia pieniężne wypada w drugi lub kolejny następujący dzień wolny od pracy (w tym sobotę) faktura i płatność za dostawę towarów giełdowych zrealizowaną w te dni wykonywane są w drugi dzień roboczy następujący po ostatnim dniu wolnym od pracy.
5. W dniu wykonywania Rozliczenia pieniężnego rozliczający członek Izby zobowiązany jest zapewnić środki na wskazanym przez niego rachunku bankowym w Banku Rozliczeniowym, w wysokości co najmniej równej saldu zobowiązań wyliczonemu przez Izbę do godziny ustalonej Uchwałą Zarządu IRGiT.
6. Rozliczenia pieniężne dokonywane jest przez Bank Rozliczeniowy na podstawie dokumentów, o których mowa w § 35 ust. 1 określających wartość rozliczanych Pozycji netto rozliczającego członka Izby, powiększonych o wartość podatku VAT naliczonego od obrotu towarami giełdowymi będącymi przedmiotem rozliczanych transakcji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
7. Faktury VAT wystawiane są w dni wykonania Rozliczenia pieniężnego, za każdy okres za jaki wykonywany jest Rozliczenia pieniężne.
8. Okresem rozliczeniowym dla rozliczeń dotyczących zakupu i sprzedaży towarów giełdowych jest dzień dostawy a jeżeli dostawa wypada w dzień wolny od pracy, najbliższy dzień roboczy.
9. Za ostatni dzień miesiąca kalendarzowego faktura VAT jest wystawiana pierwszego dnia roboczego następującego po tym dniu z terminem płatności przypadającym na ten sam dzień.

Rozrachunek Towarów Giełdowych – tryb realizacji dostawy

§ 48

W ramach operacji związanych z realizacją dostawy towarów giełdowych Izba umożliwia spełnienie świadczeń wynikających z zarejestrowanych Pozycji poprzez składanie dyspozycji podmiotom uprawnionym umożliwiającym dostawę towarów giełdowych.

Zasady realizacji dostawy energii elektrycznej

§ 49

1. Realizacja transakcji rozliczanych przez Izbę odbywa się poprzez zgłoszenie salda dostarczanej lub odbieranej energii elektrycznej do OSP.
2. Zgłaszanie dostaw do OSP dokonywane jest w podziale na Jednostki Grafikowe przydzielone członkom Izby przez OSP.
3. Czynności rozliczenia wykonywane przez Izbę w zakresie dostawy energii elektrycznej uważa się za wykonane z momentem otrzymania od OSP potwierdzenia o przyjęciu do realizacji dyspozycji dostawy energii.

Zasady realizacji dostawy uprawnień do emisji

§ 50

1. Każdy Członek Izby działający na rynku Uprawnień do emisji jest zobowiązany do udostępnienia Izbie kodu konta emisji w KRUE.
2. W przypadku zmiany kodu konta emisji, o którym mowa w ust. 1, członek Izby jest zobowiązany do bezzwłocznego powiadomienia o tym fakcie Izby.
3. IRGiT posiada zbiorcze konto emisji w KRUE, do którego prowadzi konta ewidencyjne rejestru towarów giełdowych dla poszczególnych członków Izby działających na rynku Uprawnień do emisji.

§ 51

1. Członek Izby, który zamierza dokonać transakcji sprzedaży Uprawnień do emisji musi posiadać odpowiednią ilość Uprawnień do emisji na swoim koncie prowadzonym przez Izbę.
2. Izba rejestruje zmiany stanu posiadania Uprawnień do emisji wynikające z zawartych transakcji na kontach ewidencyjnych członków Izby w ramach zbiorczego konta emisji Izby.
3. Transfer Uprawnień do emisji ze zbiorczego konta emisji Izby na konto tego członka Izby w KRUE jest dokonywany na podstawie pisemnej dyspozycji członka Izby dostarczonej faksem.
4. Transfer nie jest realizowany w przypadku, gdy wolumen przedstawiony we wniosku członka Izby przekracza liczbę Uprawnień do emisji znajdujących się na jego koncie ewidencyjnym.

5. W pierwszy dzień roboczy następujący po dniu zawarcia transakcji IRGiT przesyła informacje do KOBiZE o transakcjach, których przedmiotem są Uprawnienia do emisji.
6. Czynności rozrachunku wykonywane przez Izbę w zakresie dostawy Uprawnień do emisji uważa się za wykonane z momentem przestania do KRUE informacji o zawartych transakcjach giełdowych, których przedmiotem są Uprawnienia do emisji. Przeniesienie własności Uprawnień do emisji w wyniku zawartych transakcji giełdowych następuje w momencie zarejestrowania, zgodnie z odrębnymi przepisami, w KRUE na koncie nabywcy odpowiedniej liczby Uprawnień do emisji.

Zasady realizacji dostawy Praw Majątkowych ŚP

§ 52

1. Po zarejestrowaniu na koncie ewidencyjnym transakcji, których przedmiotem są Prawa majątkowe ŚP, IRGiT:
  - 1) dokonuje rozliczenia transakcji sesyjnych oraz pozasesyjnych, których przedmiotem są Prawa majątkowe ŚP,
  - 2) przekazuje w formie elektronicznej informację dotyczącą tych transakcji do odpowiedniego rejestru praw majątkowych.
2. Na podstawie informacji o zawartych transakcjach następuje przeksięgowanie Praw majątkowych ŚP w rejestrze z konta członka Izby, który dokonał transakcji sprzedaży na konto członka Izby, który dokonał transakcji kupna z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W przypadku zawarcia transakcji przez członka Izby na rachunek klienta, proces przeksięgowania Praw majątkowych ŚP jest dokonywany na koncie klienta w Rejestrze Świadectw Pochodzenia prowadzonym przez podmiot uprawniony.
4. Czynności rozrachunku wykonywane przez Izbę w zakresie dostawy Praw majątkowych uważa się za wykonane w momencie przekazania do podmiotu prowadzącego odpowiedni rejestr świadectw pochodzenia, o którym mowa w ustawie Prawo energetyczne, informacji o zawartych transakcjach giełdowych, których przedmiotem są Prawa majątkowe zarejestrowane w tym rejestrze. Przeniesienie własności Praw majątkowych w wyniku zawartych transakcji giełdowych następuje w momencie zarejestrowania, zgodnie z odrębnymi przepisami, w rejestrze świadectw pochodzenia na koncie nabywcy odpowiedniej liczby Praw majątkowych.

ROZDZIAŁ VII

WYKONYWANIE ZOBOWIĄZAŃ. ZASADY POSTĘPOWANIA W RAZIE NIE WYKONANIA ZOBOWIĄZAŃ.

§ 53

1. Rozliczający członek Izby zobowiązany do świadczenia pieniężnego zgodnie z treścią dokumentu, o którym mowa w §35 ust. 1, udostępnionego po zakończeniu w danym dniu sesji na Rynku towarów giełdowych, obowiązany jest posiadać odpowiednie środki na swoim rachunku lub rachunku Banku płatnika w Banku rozliczeniowym, który służy celom określonym w §46 ust. 1, nie później niż do chwili ich wymagalności. Kwota tych środków musi być przynajmniej równa wysokości tego zobowiązania, z uwzględnieniem innych ciężących na nim zobowiązań związanych z jego członkostwem w Izbie.
2. Jeżeli po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, na rachunku o którym mowa w ust.1 nie ma środków na pokrycie całkowitych zobowiązań danego rozliczającego członka Izby, Zarząd IRGiT może podjąć działania, o których mowa w §34 ust. 4 lub zobowiązania te pokrywane są ze środków depozytu transakcyjnego danego rozliczającego członka Izby.
3. Jeżeli środki depozytu transakcyjnego są niewystarczające na pokrycie całkowitych zobowiązań, Izba może dokonać częściowego Rozrachunku transakcji. Za okres od momentu częściowego Rozrachunku do dnia, do którego całkowity rozrachunek transakcji zostanie dokonany, członek Izby ponoszący odpowiedzialność za spowodowanie częściowego zawieszenia Rozrachunku zostanie obciążony opłatą specjalną, o której mowa w poz. III. Tabeli Opłat.
4. Jeżeli w wyniku wykorzystania depozytu transakcyjnego wartość depozytu transakcyjnego obniży się poniżej wartości minimalnej, rozliczający członek Izby zobowiązany jest do natychmiastowego uzupełnienia tego depozytu przynajmniej do tej wartości.
5. W przypadkach spowodowanych działaniem siły wyższej lub zdarzeniami o charakterze nadzwyczajnym lub pozostającym poza kontrolą Izby, Zarząd IRGiT może podjąć decyzję o czasowym zawieszeniu dokonywania Rozrachunków w całości lub w odniesieniu do określonych transakcji. Szczegółowe zasady postępowania w takich przypadkach Zarząd IRGiT określi w drodze stosownej uchwały.

§ 54

1. W wypadku, gdy rozliczający członek Izby zobowiązany do:

- a) wniesienia depozytu zabezpieczającego,
- b) uzupełnienia depozytu transakcyjnego do wartości minimalnej ustalonej zgodnie z § 37 ust. 1 Regulaminu,
- c) dokonania wpłaty do funduszu gwarancyjnego,

nie wykonuje lub wykonuje nienależycie swoje zobowiązania, IRGiT przystępuje do zamykania Pozycji w kontraktach forward otwartych w wyniku transakcji zawartych na rachunek tego członka Izby lub na rachunek jego klientów, wykorzystując w tym celu depozyt zabezpieczający przypadający na te Pozycje, a w miarę potrzeby także depozyt transakcyjny.

2. Jeżeli środki, o których mowa w ust. 1, okażą się niewystarczające dla zamknięcia Pozycji w kontraktach forward wykorzystuje się środki wniesione przez tego uczestnika rozliczającego Izby do właściwego funduszu gwarancyjnego dla Giełdy, a następnie środki wniesione do tego funduszu gwarancyjnego przez innych członków rozliczających Izby, wzywając w miarę potrzeby członków Izby do wniesienia do tego funduszu wpłat odtworzeniowych.
3. Pozycje w kontraktach forward zabezpieczone depozytami zabezpieczającymi mogą być transferowane wraz z zabezpieczeniem na konta ewidencyjne i rachunki, za rozliczenie których odpowiedzialny jest inny członek rozliczający Izby, który wyraził zgodę na transfer.
4. Izba dokonuje spieniężenia aktywów występujących w postaci niepieniężnej, wchodzących w skład depozytu transakcyjnego, jeżeli zachodzi konieczność ich wykorzystania zgodnie z ust. 1 – 3.

ROZDZIAŁ VIII

INNE OPERACJE

§ 55

Transfer Pozycji polega na przeniesieniu zapisów wyrażających stany posiadania Pozycji w towarach giełdowych z konta ewidencyjnego prowadzonego dla członka Izby na inne konto ewidencyjne prowadzone dla tego samego lub innego podmiotu, bez przeniesienia własności towarów giełdowych albo – w przypadkach, gdy dopuszczają to właściwe przepisy prawa – w związku ich nabyciem na skutek określonego zdarzenia prawnego, z przeniesieniem prawa własności.

ROZDZIAŁ IX

OPŁATY

§ 56

1. Rodzaje, zasady ustalania i wysokość opłat, w zakresie nieuregulowanym w przepisach niniejszego rozdziału, zawiera Tabela Opłat.
2. Zmiana wysokości opłat wskazanych w Tabeli Opłat, dokonana po ustanowieniu obciążeń publicznoprawnych od czynności, za które pobierane są te opłaty, nie zmienia statusu tych opłat, jako opłat, do których należy doliczyć kwoty ewentualnych obciążeń publicznoprawnych.
3. Zarząd IRGiT może, na czas określony, obniżyć lub odstąpić od pobierania określonej kategorii opłat, o których mowa w Tabeli Opłat.

§ 57

Członkowie Izby uiszczają opłaty w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury, chyba że przepis Regulaminu stanowi odmiennie.

§ 58

1. Opłata roczna za członkostwo w Izbie pobierana od Członków Izby zawierających umowę o członkostwo w trakcie danego roku kalendarzowego będzie naliczana w pełnej wysokości. Opłata roczna nie podlega zwrotowi w przypadku zawieszenia członkostwa bądź rozwiązania umowy o członkostwo.
2. Dokonanie wyboru wariantu I opłaty rocznej za rozliczenie transakcji skutkuje wyborem wariantu I opłaty za rozliczenie transakcji sesyjnych, których przedmiotem jest energia elektryczna. Dokonanie wyboru wariantu II opłaty rocznej za rozliczenie transakcji skutkuje wyborem wariantu II opłaty za rozliczenie transakcji sesyjnych, których przedmiotem jest energia elektryczna. Dokonanie wyboru wariantu III opłaty rocznej za rozliczenie transakcji skutkuje wyborem wariantu III opłaty za rozliczenie transakcji sesyjnych, których przedmiotem jest energia elektryczna. Opłata za rozliczenie transakcji pozasesyjnych, których przedmiotem jest energia elektryczna jest jednakowa dla każdego wariantu. Wyboru wariantu opłaty rocznej na dany rok kalendarzowy dokonuje Członek Izby.
3. Sposób i termin uiszczania opłaty rocznej za rozliczenie transakcji, oraz sposób i termin składania deklaracji w sprawie wyboru wariantu opłaty rocznej określa Zarząd IRGiT. Wysokość pierwszej opłaty rocznej za rozliczenie transakcji od Członków Izby zawierających umowę o członkostwo w Izbie i wybierających wariant I lub wariant II w trakcie danego roku kalendarzowego, będzie naliczana proporcjonalnie do pozostałej części danego roku kalendarzowego,

z uwzględnieniem miesiąca, w którym została zawarta. Wysokość pierwszej opłaty rocznej za rozliczanie transakcji od Członków Izby zawierających umowę o członkostwo w Izbie i wybierających wariant III w trakcie danego roku kalendarzowego, będzie naliczana w pełnej wysokości. Opłata roczna za rozliczanie transakcji nie podlega zwrotowi w przypadku zawieszenia członkostwa bądź rozwiązania umowy o członkostwo.

4. Faktury, na podstawie których uiszczane są opłaty roczne wystawiane są w terminie 14 dni od rozpoczęcia roku kalendarzowego, którego dotyczy opłata. Faktury dla nowych członków Izby wystawiane w trakcie roku kalendarzowego będą wystawiane w terminie 14 dni od podjęcia przez Zarząd IRGiT uchwały w sprawie nadania członkostwa w Izbie.

§ 59

1. Opłaty za rozliczenie i rozrachunek transakcji naliczane są w cyklach miesięcznych i uiszczane przez członków Izby będących stronami rozliczenia.
2. Opłaty za rozliczenie i rozrachunek transakcji zawartych przez członków Izby animatorów rynku, określane są przez Zarząd IRGiT w drodze uchwały.
3. Wysokość opłat ustalona przez Zarząd IRGiT zgodnie z ust. 2 nie może być wyższa od opłat określonych dla innych rozliczających członków Izby.
4. Faktury, na podstawie których uiszczane są opłaty za rozliczenie i rozrachunek transakcji wystawiane są w pierwszy dzień roboczy miesiąca następującego po miesiącu którego dotyczą.
5. Członkowie Izby uiszczają opłaty w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury, chyba że przepis Regulaminu stanowi inaczej.
6. Opłata za rozliczenie i rozrachunek Pozycji na kontraktach forward naliczana jest w podziale na konta obrachunkowe przypisane do członków Izby.

§ 60

Opłaty za zarządzanie środkami pieniężnymi stanowiącymi wkłady Członków Izby do systemu gwarantowania rozliczeń naliczane są i pobierane z przychodu osiągniętego w okresie kwartału na rzecz członka Izby.

ROZDZIAŁ X

ŚRODKI DYSCYPLINUJĄCE I PORZĄDKOWE

§ 61

1. Do środków dyscyplinujących i porządkowych należą:
  - 1) opłata, o której mowa w ust. 2,
  - 2) pozbawienie lub zawieszenie członkostwa w Izbie.
2. W wypadku naruszenia przez członka Izby zasad członkostwa, polegającego na niewykonywaniu lub nienależytym wykonywaniu obowiązków wynikających z umowy o członkostwo w Izbie, Zarząd IRGiT może zobowiązać członka Izby do wniesienia opłaty w wysokości 10.000 zł na zasadach określonych poniżej, chyba że zachodzą przesłanki do pozbawienia lub zawieszenia członkostwa w Izbie.

§ 62

1. W wypadku wystąpienia podstaw do nałożenia opłaty, o której mowa w § 61 ust.2, Zarząd IRGiT informuje członka Izby o fakcie naruszenia określając dokładnie, na czym naruszenie polegało oraz wyznacza termin do usunięcia stanu wynikającego z naruszenia. W razie nie usunięcia tego stanu Zarząd IRGiT nakłada na członka Izby opłatę.
2. Jeżeli członek Izby nie usunął stanu wynikającego z naruszenia obowiązków będącego podstawą nałożenia opłaty, Zarząd IRGiT przed każdym kolejnym nałożeniem opłaty wyznacza termin do usunięcia tego stanu.
3. Jeżeli usunięcie stanu naruszenia nie jest możliwe, Zarząd IRGiT upomina członka Izby. Opłaty o której mowa w §61 ust. 2 w tym wypadku nie stosuje się.

§ 63

1. Uchwała Zarządu IRGiT o nałożeniu opłaty, o której mowa w §61 ust. 2 doręczana jest niezwłocznie członkowi Izby, którego ona dotyczy.
2. Uchwała o nałożeniu opłaty podlega wykonaniu w terminie 10 dni od dnia doręczenia uchwały członkowi Izby.
3. Zmiana okoliczności po wydaniu uchwały o nałożeniu opłaty przez Zarząd IRGiT nie może stanowić podstawy jej uchYLENIA. W tym wypadku członek Izby może zwrócić się do Zarządu IRGiT o ponowne rozpatrzenie sprawy.

§ 64

1. IRGiT może wypowiedzieć umowę o członkostwo w Izbie ze skutkiem natychmiastowym (pozbawienie członkostwa) lub powstrzymać się od jej wykonywania (zawieszenie członkostwa) w wypadku, gdy członek Izby stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu lub prawidłowego funkcjonowania Izby. Zagrożenie to powstaje w szczególności wtedy, gdy członek Izby narusza przepisy prawa regulujące funkcjonowanie Izby lub przepisy Regulaminu.
2. Zawieszenie członkostwa następuje na czas określony, nie dłuższy niż 6 miesięcy. Przywrócenie poprzedniego statusu członka Izby następuje na podstawie uchwały Zarządu IRGiT podjętej przed upływem tego terminu lub z upływem tego terminu, chyba że przed jego upływem podjęta zostanie odmienna decyzja w sprawie dalszego członkostwa w Izbie.
3. Zawieszenie lub pozbawienie członkostwa może nastąpić albo w stosunku do całej działalności członka Izby objętej umową o członkostwo w Izbie, albo tylko w pewnym zakresie.
4. Decyzja o zawieszeniu członkostwa wskazuje warunki przywrócenia poprzedniego statusu członka Izby.
5. Zmiana okoliczności w wypadku uchwały o pozbawieniu lub zawieszeniu członkostwa nie może stanowić podstawy jej uchylenia. W tym wypadku członek Izby może zwrócić się do Zarządu IRGiT o ponowne rozpatrzenie sprawy.

§ 65

Zawieszenie i pozbawienie członkostwa nie narusza obowiązków członka Izby wynikających z jego działalności prowadzonej do dnia zawieszenia lub pozbawienia członkostwa. W tym zakresie stosują się odpowiednio przepisy Regulaminu.

§ 66

W okresie zawieszenia członkostwa lub w wypadku ustania członkostwa na kontaktach prowadzonych w Izbie dla członka Izby wykonywane są jedynie operacje uzasadnione zdarzeniami, które miały miejsce do dnia zawieszenia lub ustania członkostwa w Izbie,

ROZDZIAŁ XI

ROZWIĄZANIE UMOWY O CZŁONKOSTWO W IZBIE PRZEZ CZŁONKA IZBY

§ 67

Członek Izby może rozwiązać umowę o członkostwo w Izbie wypowiedzając tę umowę z zachowaniem czternastodniowego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego. Oświadczenie członka Izby o wypowiedzeniu umowy o członkostwo w Izbie wymaga dla swej ważności formy pisemnej.

TABELA OPŁAT

I. Opłaty Członkowskie

1. Opłaty roczne za członkostwo bezpośrednie w IRGiT w zależności od rodzaju prowadzonej działalności:

1.1 Działalność na rachunek własny	5 000 PLN
1.2 Działalność na rachunek klientów	10 000 PLN
1.3 Reprezentant członka giełdy	5 000 PLN
1.4 Animator rynku	do negocjacji

2. Opłata roczna za członkostwo pośrednie w IRGiT

2 500 PLN

II. Opłaty za rozliczanie transakcji zawartych na Giełdzie

1. Opłaty roczne za udział w rynkach, których przedmiotem obrotu jest energia elektryczna:

1.1 Opłata roczna za rozliczanie transakcji (Wariant I)	40 000 PLN
1.2 Opłata roczna za rozliczanie transakcji (Wariant II)	20 000 PLN
1.3 Opłata roczna za rozliczanie transakcji (Wariant III)	400 PLN

Opłaty rozliczeniowe oraz za rozrachunek transakcji giełdowych:

Poniższe opłaty pobierane są od każdej strony transakcji.

2. Opłata za rozliczenie transakcji, których przedmiotem jest energia elektryczna, zawartych na Giełdzie (spot):

2.1 Opłata za rozliczenie transakcji sesyjnych (Wariant I)	0,02 PLN	za 1 MWh
2.2 Opłata za rozliczenie transakcji sesyjnych (Wariant II)	0,08 PLN	za 1 MWh
2.3 Opłata za rozliczenie transakcji sesyjnych (Wariant III)	0,18 PLN	za 1 MWh
2.4 Opłata za rozliczenie transakcji pozasesyjnych	0,04 PLN	za 1 MWh
2.5 Opłata za rozliczenie transakcji dla animatora rynku		do negocjacji

Opłata za rozliczenie transakcji, których przedmiotem są Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii wyprodukowanej w OZE, zawartych na Giełdzie :

2.6 Opłata za rozliczenie transakcji sesyjnych	0,14 PLN	za 1 MWh
2.7 Opłata za rozliczenie transakcji pozasesyjnych	0,20 PLN	za 1 MWh

Opłata za rozliczenie transakcji, których przedmiotem są Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii wyprodukowanej w wysokosprawnej kogeneracji w źródłach, o których mowa art. 91 ust.1 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne, zawartych na Giełdzie:

2.8 Opłata za rozliczenie transakcji sesyjnych	0,02 PLN	za 1 MWh
2.9 Opłata za rozliczenie transakcji pozasesyjnych	0,03 PLN	za 1 MWh

Opłata za rozliczenie transakcji, których przedmiotem są Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii wyprodukowanej w wysokosprawnej kogeneracji w innych źródłach, o których mowa w ustawie Prawo energetyczne, zawartych na Giełdzie :

2.10 Opłata za rozliczenie transakcji sesyjnych	0,08 PLN	za 1 MWh
2.11 Opłata za rozliczenie transakcji pozasesyjnych	0,10 PLN	za 1 MWh

Opłata za rozliczenie transakcji, których przedmiotem są Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia biogazu, o których mowa w art. 90 ust.1 ustawy Prawo energetyczne, zawartych na Giełdzie:

2.12 Opłata za rozliczenie transakcji sesyjnych	0,14 PLN	za 1 MWh
2.13 Opłata za rozliczenie transakcji pozasesyjnych	0,20 PLN	za 1 MWh

Opłata za rozliczenie transakcji, których przedmiotem są Uprawnienia do Emisji (EUA), zawartych na Giełdzie :

2.14 Opłata za rozliczenie transakcji sesyjnych	0,06 PLN	za uprawnienie
2.15 Opłata za rozliczenie transakcji pozasesyjnych	0,06 PLN	za uprawnienie

Opłata za rozliczenie transakcji, których przedmiotem są Jednostki Poświadczenia Redukcji Emisji (CER), zawartych na Giełdzie :

2.16 Opłata za rozliczenie transakcji sesyjnych	0,06 PLN	za poświadczenie
2.17 Opłata za rozliczenie transakcji pozasesyjnych	0,06 PLN	za poświadczenie

3. Opłata za rejestrację kontraktów forward

3.1 Opłata za rejestrację Pozycji na kontach ewidencyjnych Izby	0,02 PLN	za 1MWh
---	----------	---------

3.2 Opłata za rejestrację Pozycji na kontach ewidencyjnych Izby dla animatora rynku do negocjacji

4. Opłata za rozliczenie i rozrachunek Pozycji na kontraktach forward

4.1	Wariant I	0,02 PLN	za 1 MWh
4.2	Wariant II	0,06 PLN	za 1 MWh
4.3	Wariant III	0,10 PLN	za MWh
4.4	Dla animatora rynku		do negocjacji

III. Pozostałe opłaty

1. Opłata za spowodowanie zawieszenia rozliczeń na towarach giełdowych

0.2% wartości nierozliczonej transakcji lecz nie mniej niż 300 zł za każdy dzień zawieszenia rozliczeń

2. Opłata za spowodowanie zawieszenia rozrachunku pieniężnego w Banku Rozliczeniowym 1 000 PLN za zawieszenie

3. Opłata za zarządzanie środkami pieniężnymi stanowiącymi wkłady Członków Izby do systemu gwarantowania rozliczeń

10% wartości przychodu osiągniętego w okresie miesiąca na rzecz Członka Izby

4. Opłata za rejestrację zabezpieczeń niepieniężnych w rejestrze zabezpieczeń (od każdego rodzaju wnoszonych zabezpieczeń) 100 PLN za rejestrację

5. Opłata miesięczna za obsługę zabezpieczeń wnoszonych w formie niepieniężnej (od każdego rodzaju wnoszonych zabezpieczeń) 100 PLN za miesiąc

6. Opłata za transfer pozycji w towarach giełdowych 50 PLN za transfer

7. Opłata za otwarcie dodatkowego konta rozliczeniowego (Clearing Account) 500 PLN za konto

8. Opłata za utworzenie dodatkowego dostępu do niepublicznej strony internetowej IRGiT z raportami rozliczeniowymi (dotyczy każdego ustanawianego dostępu powyżej pięciu) 200 PLN za dostęp

Wszystkie opłaty przedstawione w powyższej tabeli opłat nie zawierają podatku VAT.

